

SARA LÖVESTAM

Skarven

Lärohandledning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Att jobba i klassrummet med <i>Skarven</i>	s.3
Förslag på samtalsfrågor per kapitel	s.4-9
Efter läsningen	s.10-11

Lärohandledning till *Skarven* av Sara Lövestam
Utgiven på Lilla Piratförlaget 2018
www.lillapiratforlaget.se

Att jobba i klassrummet med *Skarven*

Till läraren

Skarven är en berättelse om tre personer, med hemligheter och egenheter som präglar deras liv och personligheter. Boken berättas från deras tre perspektiv, och i arbetet med boken kan man fortsätta att tänka sig in i deras situation.

För många unga läsare är det nytt och lite svårt att förstå perspektivbyten. Man kan därför diskutera i klassen hur man kan se att ett visst kapitel är skrivet utifrån en viss människas perspektiv. Tydligast är det förstås i det att Johanna heter Johanna i hennes egna kapitel, medan hon får heta Johan när perspektivet är Luddes och Olivias, fram till dess att Johanna berättar för dem. Men det finns också många andra detaljer, till exempel vems känslor som beskrivs och hur omvärlden betraktas. Till exempel att Ludde beskrivs som tjock och lite konstig utifrån Olivias perspektiv (åtminstone i början), medan han beskrivs som en varm och genomsnäll person från Johannas perspektiv. Eller att Luddes mamma kallas ”Luddes mamma” från Olivias och Johannas perspektiv, men bara ”mamma” från Luddes perspektiv.

När det gäller Johanna, så är det för många människor ovant att prata om perspektivet hos en transperson. Några hållpunkter för den normkritiska läraren:

- Tala om Johanna som ”hon”. Hennes identitet är viktigare än omgivningens uppfattning. Om elever vill säga ”han”, kan man svara ungefär att ”ja, i omvärldens ögon är Johanna en ’han’, men hennes identitet är ju en tjej.”
- Använd inte namnet ”Johan” på henne, förutom när ni pratar om vad de andra kallar henne.
- Om elever tycker att det är svårt att se ”en kille” som ”en tjej”, kan man se det som ett tillfälle att prata om hur viktigt det är i samhället att dela upp i killar och tjejer. Varför är det så viktigt? Finns det positiva och negativa sidor av att göra det? Hur tror ni att det känns för en som Johanna, när alla säger fel hela tiden?
- Tänk på att det kan finnas transpersoner i klassrummet, eller elever som har närstående som är trans. Prata därför inte om transpersoner som ”några andra”, utan som ”en del av oss”. Använd hellre ordet ”ovanligt” än ”konstigt”, för att inte förstärka någons känsla av utanförskap.

Förslag på samtalsfrågor per kapitel

Kapitel 1

- Vem är huvudperson i kapitlet?
- Vad får vi veta om huvudpersonen?
- Vad händer i kapitlet?

Kapitel 2

- Vem är huvudperson i kapitlet?
- Vad får vi veta om huvudpersonen?
- Vad händer i kapitlet?

Kapitel 3

- Vem är huvudperson i kapitlet?
- Vad får vi veta om huvudpersonen?
- Vad händer i kapitlet?

Kapitel 4 Johanna

- Vad händer i kapitlet?
- Vad är det Johanna vill berätta, tror du?
- Varför berättar hon inte?

Kapitel 5 Olivia

- Vad händer i kapitlet?
- Vad gör Olivia för att de andra ska tycka om henne?
- Varför blir Ludde så upphetsad, tror du?

Kapitel 6 Johanna

- Hur skulle du beskriva Johannas relation till föräldrarna?
- Vad verkar Johanna tycka om Olivia?
- Vad händer på Skarvön?

Kapitel 7 Ludde

- Vad händer i kapitlet?
- Titta på kartan i början av boken. Var är Ludde, Johanna och Olivia i det här kapitlet?
- Varför står det ”Johan” i det här kapitlet, men ”Johanna” i det förra kapitlet, tror du?
- Vem är Skarvmannen egentligen?

Kapitel 8 Olivia

- Hur skulle du beskriva Olivias relation till föräldrarna?
- Vad får hon veta om den döde mannen?
- Vad tror du? Var det ett mord eller en olycka?

Kapitel 9 Ludde

- Hur skulle du beskriva Luddes relation till föräldrarna?
- Vad händer i kapitlet?
- Vad säger folk om den döde mannen?

Kapitel 10 Olivia

- Varför tror du att Johanna är på så bra humör?
- Hur förändras relationen mellan Olivia och Johanna?
- Vad gör de uppe på berget? Varför gör de det?

Kapitel 11 Johanna

- Vad tror du att Johanna tycker om att hålla på och lösa det här mysteriet?
- Vad händer i kapitlet?
- Hur får de Olivias föräldrar att acceptera att de sover över på örnarnas ö?

Kapitel 12 Johanna, Ludde och Olivia

- Vilka hemligheter berättar Ludde?
- Vilka hemligheter berättar Olivia?
- Vilka hemligheter berättar Johanna?
- Tycker du att de reagerar bra på varandras hemligheter?
- Tror du att alla har hemligheter?
- Varför håller man saker för sig själv?
- Hur känns det att berätta en hemlighet om sig själv?
- Hur kan man göra det lättare för andra att berätta en hemlighet?
- Vad ska man göra om någon berättar en hemlighet?

Kapitel 13 Olivia

- Vad tänker Olivia om de andras hemligheter?
- Hur kopplar hon ihop sin syster med Wang Tong?
- Hur betar sig Skarvmannen nu, jämfört med förra gången de träffade honom?

Kapitel 14 Ludde

- Vad händer i kapitlet?
- Vad planerar de att göra i morgon?
- Tycker du att det är en bra plan? Varför/varför inte?

Kapitel 15 Johanna

- Varför vill Johanna inte prata med Ludde och Olivia?
- Varför bestämmer hon sig för att träffa dem ändå?
- Vad är kodordet och varningsordet? Hur ska de använda dem?

Kapitel 16 Ludde

- Vad händer i kapitlet?
- Hur betar sig de vuxna när de får frågor om Wang Tong?
- Varför vill Ludde aldrig bli chef, tror du?

Kapitel 17 Olivia

- Vad händer i kapitlet?
- Hur betar sig Olivias föräldrar mot Ludde och Johanna?
- Får de någon viktig ledtråd?

Kapitel 18 Johanna

- Vad händer uppe på berget?
- Varför skäms Johannas pappa?
- Varför funderar Johanna på sin egen död?

Kapitel 19 Ludde

- Vad händer i kapitlet?
- Är Po med hunden ett bra vittne?
- Det finns en misstänkt person nu. Vem är det? Vilka ledtrådar leder till den personen?

Kapitel 20 Johanna

- Vilka är de två flickorna?
- Vad gör Olivia och Johanna för att försöka få flickorna att prata?
- Varför blir Johanna ledsen och arg?
- Vad händer när hon kommer hem?
- Hur reagerar hennes föräldrar när hon berättar?

Kapitel 21 Olivia

- Vad är det som får Olivia att smyga ut?
- Varför känner hon sig närmare sin döda syster?
- Vad händer i kapitlet?

Kapitel 22 Ludde

- Ibland har Ludde svårt att förstå hur andra människor tänker. Hur märks det i det här kapitlet?
- Hur känns det för honom att Johanna är arg, tror du?
- Vad hittar han på Internet?

Kapitel 23 Olivia

- Vem är mannen och kvinnan som träffas?
- Vad är det de avslöjar?
- Vad händer i slutet av kapitlet?

Kapitel 24 Johanna

- Vad händer i kapitlet?
- Varför tar hon inte hjälp av sina föräldrar?

- Vad ska hon och Ludde göra?

Kapitel 25 Ludde

- Vad händer i kapitlet?
- Varför ringer de inte polisen, tror du?

Kapitel 26 Olivia

- Vad gör Olivia när hon kommer hem?
- Hur reagerar Johannas pappa?

Kapitel 27 Johanna

- Vad händer i kapitlet?
- Vad är det som räddar barnen? (Internet? Föräldrarna? Bevisen?)
- Varför ändrar sig Johannas pappa?

Kapitel 28 Ludde

- Hur har Olivias föräldrar förändrats? Varför?
- Vem vill Ludde likna, när han tar en klunk av coca-colan och berättar om utredningen?
- Vad tror ni att Olivia tänker när hon säger ”som om ... någon sa det till mig”?

Efter läsningen

Samtalsfrågor

Frågorna kan också användas till skrivuppgifter.

1. Nu när du har läst hela boken och ”känner” de tre personerna, hur skulle du beskriva dem?

- Vad är de intresserade av?
- Hur är deras familjer?
- Vad är de bra på?
- Hur ser de ut?
- Vad tror du att de möter för fördomar?
- Om man skulle ge dem en present, vad tror du att de skulle gilla att få?

2. Varför mördades Wang Tong? Kändes det läskigt att läsa om ett mord, som faktiskt är ett av de värsta brotten som finns? Tror du att det hade känts mer eller mindre läskigt att se det på film?

3. Varför ber inte barnen någon vuxen om hjälp när de förstår att det är ett allvarligt brott som har begåtts? Hur mycket ska man försöka klara av själv utan att be en vuxen om hjälp? Ludde vill vara detektiv – tror du att det var ett så här allvarligt brott han ville jobba med?

4. Hur var det att läsa en bok med tre olika perspektiv? Hur märktes det att man läste från en viss persons perspektiv?

5. Vad ska man göra om man har en stor hemlighet, som till exempel Johanna, men inte vågar berätta den för sina föräldrar?

6. Alla människor är olika, och alla har någonting som gör dem annorlunda. Det kan vara att man kommer från ett visst land, eller att man är ovanligt lång

eller kort, att man är en transtjej eller en transkille, att ens föräldrar är ovanliga på något sätt, att man har ovanligt hår, att man har speciella intressen eller något helt annat. Hur kan man göra för att alla ska känna sig välkomna i en grupp och att de är okej som de är?

Skrivuppgift

Efter sommarlovet träffas inte Ludde, Olivia och Johanna, men de vill självklart ha kontakt. Välj en av personerna i boken, och skriv ett brev från henne eller honom till någon av de andra.